

Visuel kulturel dokumentation

– eller kulturhistorie på video

Af Karsten Biering

Statens Museumsnævn har for nylig rejst en tiltrængt debat om at styrke arbejdet med nyere tids kulturhistorie. Det pointeres, at de seneste årtiers samfundsudvikling har medført store forandringer på mange planer, og der er derfor et klart behov for at styrke museernes undersøgelsesvirksomhed og dokumentation af samtiden (1). Dette gælder både kulturarvsværdier uden for museerne og indsamling af genstande til bevaring i museernes samlinger (2).

Nævnets Referencegruppe for Nyere Tids Kulturhistorie understreger, at det drejer sig om at gøre en bevidst, sammenhængende indsats ud fra en faglig problemstilling og ikke om tilfældigt opståede undersøgelser eller »hovsa« løsninger. Som eksempel nævnes, at der først i forbindelse med lukningen blev foretaget en etnologisk nødregistrering af Daells Varehus i København med en bevilling på 100.000 kr. fra Statens Museumsnævn til Arbejdermuseet, der i efteråret 2000 viste en særudstilling og udgav et omfattende katalog. Det forholder sig nemlig således,

»at den faglige dokumentation faktisk udføres bedst, mens de forhold og fænomener, der skal dokumenteres, endnu fungerer i fuldt flor, og ikke er truet af lukning eller kraftige strukturforandringer... Eksemplet med Daells Varehus viser, at det er af meget stor betydning, at museerne er sikret midler til at undersøge og dokumentere bygninger, institutioner, arbejdsforhold, dagligliv og lign., som forsvinder p.g.a. strukturforandringer i samfundet, planlægningsmæssige tiltag, ændrede livsvilkår osv. Selv om den undersøgelse, der blev gennemført i 1999, viser et andet Daells Varehus, end det mange danskere har kendt, har vi dog fastholdt ét billede af dette foretagende. Man kunne blot ønske, at der havde været opmærksomhed om sagen noget tidligere. Så havde vi fået et andet og mere nuanceret billede af stor-magasinet...« (3).

Referencegruppen pointerer betydningen af den faglige problemstilling, for at resultatet skal blive god kulturhistorisk dokumentation: *»Ét problem i dokumentationen vil altid være at skulle beskrive et mønster, dvs. at man ud*

Med M/F Difko Storebælt (Vognmandsruten) mod Fyn. Fot. Karsten Biering maj 1998.

af de indsamlede data eller iagttagelser skal udlede en regelmæssighed. For mange vil det faglige perspektiv også bestå i at analysere eller sætte perspektiv på forandring og kontinuitet. Man beskæftiger sig altså med en proces...» (4).

Der kan desværre fra de seneste årtier nævnes en lang række eksempler på svigt og ligegyldighed over for dokumentationen af væsentlige arbejdspladser og hele brancher, mens de endnu eksisterede som levende virksomheder. Nedlæggelsen af næsten hele skibsværftsindustrien i Danmark kunne for eksempel fremhæves: fra skibsværfterne i Helsingør, Nakskov, Burmeister & Wain, Orlogsværftet på Holmen, Svendborg og Århus til Danyard i Frederikshavn.

Derimod fremhæver Referencegruppen for Nyere Tid Storebæltsoverfarten som et positivt eksempel: »Vi har f.eks. dokumenteret Storebæltsoverfarten ikke for at bevare den, men for at fastholde viden om, hvordan den fungerede for samfærdselen mellem landsdelene i Danmark, som transportmiddel for mange passagerer, som arbejdsplads og som en stor organisation i staten og lokalsamfundet« (5).

Fra sommeren 1996 til foråret 1999 havde jeg fornøjelsen af kontinuerligt at arbejde med videodokumentation af Storebæltsoverfarten på foranledning af Danmarks Færgemuseum i Nyborg, som fra Velux Fonden af 1981

modtog 820.000 kr. Center for Arbejderkulturstudier skaffede yderligere 230.000 kr. fra rederier, organisationer og fonde. Med Københavns Universitets bidrag i form af arbejds løn og apparatur blev det samlede budget på ca. 2.450.000 kr. Projektet resulterede i 7 videoprogrammer med en samlet spilletid på 3 timer og 25 minutter og skildrede gennem interviews og levende billeder alle væsentlige sider af gods-, Intercity- og bilfærgerne, både hvad angår besætningens arbejde fra maskinrum til kommandobro og passagerernes brug af færgernes faciliteter – samt naturligvis billettering, ventetid, ombordkørsel, sejlads og udkørsel.

Datoerne for den trinvis lukning af Storebæltsoverfarten var fastlagt flere år i forvejen, hvilket gjorde det muligt at planlægge video-optagelserne således, at vi fik belyst den almindelige arbejdsdag både om hverdagen og travlheden til højtiderne og de lange ferier samt dokumenteret lukningen af overfarten gennem »de sidste sejlads« og skildret stemningen og følelserne blandt besætning og passagerer (6).

Der foreligger ca. 135 timers råbånd, hvor billedoptagelserne er registreret og beskrevet i hovedtræk. Hertil kommer, at alle interviews – der repræsenterer samtlige besætningskategorier – er transskriberet ordret og i deres fulde længde. Dette omfattende materiale, der endnu kun er udnyttet delvist til de nævnte 7 videoprogrammer, vil efter aftale også kunne tilbydes til mu-

Ombord på M/F Hejmdal (Scandlines). Passagererne på soldækket nyder deres sidste tur over Storebælt. Fot. Karsten Biering maj 1998.

Sonny's autoværksted, Øresundsvej 55 C, 2300 København S. Nedrevet august 1999. Fot. René Christensen februar 1999.

seer og arkiver til forskningsformål. Det var nemlig fra begyndelsen hensigten, at »Storebæltsprojektet« skulle fungere som et bredt anlagt dokumentationsprojekt for eftertiden.

Det er min klare opfattelse, at videomediet er endog særdeles velegnet til at dokumentere arbejdspladser og virksomheder, mens de endnu eksisterer i fuldt omfang.

Der kommer godt nok ikke genstande, arbejdsredskaber, produkter, arkivalier, opmåling og eventuel bevaring af bygninger og inventar m.v. ud af dokumentationen. Men derimod levende billeder med synkron og autentisk lyd og mennesker, der fortæller om deres liv, arbejde og forventninger til fremtiden.

At dokumentere levende mennesker og miljøer ved hjælp af video forhindrer naturligvis hverken parallelt eller efterfølgende mere traditionelt museumsfagligt feltarbejde og indsamling. Men hvis museerne først begynder at interessere sig for et fænomen, når det er forsvundet, bliver kun den retrospektive dokumentation tilbage. Muligheden for at optage de levende billeder og den synkron lyd er således endegyldigt forsvundet.

Video kan naturligvis også anvendes til retrospektiv visuel kulturel dokumentation – f.eks. hvor levende mennesker fortæller om »dengang«, de var

børn, unge, nygifte, i arbejde, gik i strejke, blev fyret og kom på understøttelse osv., og hvor fortællingen kan illustreres med gamle fotos, tegninger, film, dagbøger, husholdningsregnskaber, genstande, indbo og redskaber fra bl.a. museer og arkiver samt privateje. I forbindelse med *Teglværksprojektet ved Flensborg Fjord* 1982-86 i samarbejde med Museet på Sønderborg Slot (7) arbejdede vi næsten udelukkende retrospektivt, hvilket også videofilmen til Cathrinesminde Teglværksmuseum i 1993 er udtryk for. En af pointerne er at præsentere publikum i museets videobiograf for nogle – endnu dengang – levende gamle teglværksarbejdere som fortællere og præsentere fænomener, der ikke kan ses på museets udstilling – eller vise baggrunden for, at de netop kan ses her.

Primært har jeg imidlertid gennem den seneste halve snes år valgt at arbejde med samtidsdokumentation på video ud fra de samme betragtninger, som Statens Museumsnævn oven for netop har givet udtryk for. Det gælder videoprogrammerne om teglproduktion, murerfaget, kirkerestaurering, færgerne på Storebælt, en spritbåd, et lille autoværksted og en landevejskro (7).

Undervejs er det gået op for mig, at jeg langt overvejende arbejder med *virksomhedstyper og produktionsformer, der har en lang tradition bag sig, men en uvis fremtid for sig*. Hermed er der også angivet en formodning om reduktion eller nedlæggelse inden for en overskuelig tid.

Hvis man ser på de seneste 30-40 års snigende butiksød, burde det give mange museumsfolk både røde ører og grå hår, at der ikke blev lavet syste-

Bentes Kaffebær, Langelandsvej 24, 2000 Frederiksberg. Fot. Karsten Biering oktober 2000.

matiske film- eller video-optagelser af disse småvirksomheder og deres kunder, mens de endnu eksisterede. I flæng kan man f.eks. pege på ismejerier, købmænd, (danske) kiosker, slik- og konfekturerforretninger, kaffebarer, smørebrød- og charcuteriforretninger, fiskehandlere, (danske) slagtere og ostephandlere samt badeanstalter, brændselshandlere, skræddere, skomagere, snedkerværksteder osv. For nylig kunne man læse i avisen, at en af de sidste store og gamle trikotageforretninger på Vesterbro (Værnedamsvej) i København måtte lukke, uden at »nogen« havde dokumenteret forretningen og dens kunder i rimelig tid forinden.

Der er tale om en hel dansk småbutiks og -virksomhedskultur, som i dag stort set er forsvundet fra de københavnske brokvarterer og den indre by. Godt nok er der gennem de seneste årtier kommet tyrkiske grønthandlere, marokkanske halalslagtere og pakistanske kioskejere i stedet for de danske. Men efterhånden er det svært at finde flæskekød uden for supermarkedernes kølediske, hvor kvaliteten af udskæringerne i øvrigt ofte er ganske ringe. Supermarkeder og indkøbscentre har også trukket næsten al handel bort fra

Bente Mortensen – ved kaffedåsen på disken – har drevet kaffebaren i 23 år dagligt fra kl. 6-14, dog lukket i week-enderne. Forretningen lukkede p.gr.a. sygdom december 2000. Fot. Karsten Biering oktober 2000.

*Herreskrædderne Hans
Tvilling og Tobias Enk,
Heinesgade 2, 2200 Kø-
benhavn N. Fot. Karsten
Biering oktober 2000.*

de småbutikker, der ikke har opnået kultstatus blandt borgerskabet – som f.eks. specialforretningen Perchs Thehandel i Københavns indre by.

Hvis man ser godt efter, er der dog nogle enkelte af de traditionelle småbutikker tilbage i de københavnske brokvarterer og i provinsbyerne med et stabilt og trofast kundeunderlag. Men ved ejerskifte p.g.a. alder eller dødsfald er de i overhængende fare for at blive ændret til en ganske anden type eller branche. Den traditionelle danske slagterbutik bliver til kinesergrill eller shawarma, skomagerværkstedet bliver til pakistanerkiosk, og fiskehandleren bliver til halalslagterbutik, hvis det ikke er etniske gavebutikker, 7-Eleven eller modetøj og -sko, som overtager lokalerne.

Både traditionen – kontinuiteten og de regelmæssige mønstre – og forandringerne er værd at fastholde og skildre på video med levende mennesker som fortællere og aktører i form af butikspersonale og kunder.

Det skal naturligvis ikke benægtes, at der er omkostninger forbundet med at producere videofilm, og det må være et selvfølgelig krav, at både optage- og redigeringsudstyr er på et professionelt kvalitetsniveau og betjenes af folk, der har forstand på at arbejde med lyd og billeder både i teori og prak-

Stempelfabrikken »Fønix«, Ørnevej 13, 2200 København N. Et blandet kvarter med småvirksomheder og boliger. Fot. Karsten Biering oktober 2000.

sis. I det følgende skal jeg fortælle nærmere om, hvordan vi på Center for Arbejderkulturstudier og AV/ITV-afdelingen ved Det humanistiske Fakultet, Københavns Universitet, gennem en halv snes år har arbejdet med visuel kulturel dokumentation eller nutidens kulturhistorie på video. Optageudstyret er Betacam, og redigeringen foregår på harddisk med Avid udstyr.

I modsætning til TV-stationer arbejder vi med god tid til både research og optagelser. Når virksomheden er udvalgt, begynder den systematiske research vedr. arbejdsgange, struktur, økonomi, ledelse og medarbejdere. Vi skal finde frem til hvilke arbejds- og interaktionsprocesser, der skal fotograferes og hvilke medarbejdere, der skal interviewes ud fra et ønske om at kommentere alle væsentlige arbejdsprocesser ved hjælp af de mennesker, der selv er tættest på den pågældende arbejdsfunktion. Det er vigtigt at finde ud af, hvad der sker hvornår og hvorfor i en arbejds- eller fremstillingsproces. Uanset om det er produktion af mursten eller færgedrift på Storebælt, er der tale om en logisk kronologi og fastlagt kontinuitet, hvis væsentlige punkter i det færdige videoprogram skal afspejles i den korrekte rækkefølge. Og det er vigtigt for os, at både medarbejdere, kunder, gæster og publikum kan genkende forløb og situationer som normale, typiske og karakteristiske.

På TV-stationerne laver man ind imellem også programmer fra arbejdspladser og virksomheder. Her er man sjældent optaget af at afspejle en korrekt produktions- eller proceskronologi og vil langt hellere skabe korte lyriske billeddigte af industri og håndværk med stemningsmættet underlægningsmusik, lobhudning af erhvervslivets ledere som »En virksomhed i Danmark« eller længere drama-dokumentarserier eller docu-soaps og reality-shows som »Dyreklinikken«, »Fødegangen«, »Nærpolitistationen« osv., hvor de medvirkende medarbejdere er tydeligt instruerede, optagelserne nøje koreograferede og historierne dramaturgiserede efter en bestemt amerikansk inspireret reality- og serie-TV model. På de allerfleste TV-stationer har man åbenbart opfattelsen af, at »virkeligheden« skal bearbejdes ganske

Brændselshandleren, Nordre Fasanvej 240, 2200 København N., sælger endnu både fast og flydende brændsel til individuel boligopvarmning. Fot. Karsten Biering oktober 2000.

målrettet i lyrisk eller dramatisk retning og desuden forkortes kraftigt, hvis seerne ellers skal hænge på.

Det er vi ikke enige i, og desuden producerer vi ikke med henblik på at vise vores videofilm på TV. Vi lægger vægt på ikke at arrangere optagelserne eller instruere de medvirkende i, hvad de skal sige eller gøre på hvilken måde og hvor længe. En af de væsentligste opgaver er at finde frem til egnede og interesserede fortællere og at sikre os, at vi er velkomne overalt på virksomheden og har medarbejdernes accept af, at de bliver fotograferet under arbejdet og i pauserne. Alle skal være trygge ved, at kameraholdet er til stede, og der skal være tid og lejlighed til, at vi får snakket med medarbejderne i forskellige situationer, før vi tænder for kamera og mikrofoner.

Som eksempel på arbejdsgangen i en videoproduktion kan jeg nævne *Med spritbåden M/S Hansaline på Flensborg Fjord* (53:40 min.). Jeg brugte 3 dage på research, og kameraholdet med fotograf, lydmand og jeg selv som interviewer/tilrettelægger tilbragte efterfølgende 8 sammenhængende optagedage ved Flensborg Fjord i slutningen af april 1999. Gennemsyn og billedregistrering af 13 timers råbånd, ordret transskription af samtlige interviews med besætning og passagerer og udarbejdelse af klippemanus udgjorde godt et par måneders arbejde for mig og produktionsassistenten, og herefter

Spritbåden M/S Hansaline på Flensborg Fjord før anløb i Kollund. Fot. Karsten Biering juni 1999.

Højkro i Sdr. Sejerslev, Vestslesvig, 3 km nord for Højer. Fot. Karsten Biering juni 2000.

brugte jeg og redigeringsteknikeren 12 dage i redigeringen inkl. digitalisering af råbåndene, efterbearbejdning, online redigering og kopiering. Hertil kom nogle dages arbejde til udarbejdelse af en perspektiverende tekst til videokassetteomslagets inderside samt en uges arbejde med udvalg og bearbejdning af stillfotos til omslaget og lay-out.

Det realiserede budget blev ca. 400.000 kr., og vi modtog en bevilling fra Statens Museumsråd via Museet på Sønderborg Slot på 80.000 kr. plus 5.000 kr. fra Sønderjyllands Amts Kulturfond. Denne eksterne bevilling blev brugt til at aflønne produktionsassistenten samt til dækning af rejse- og opholdsudgifterne. Aftalen med Museet på Sønderborg Slot var, at museet i alt skulle skaffe 155.000 kr. til videoproduktionen, således at vi også kunne få dækket udgifterne til vikarer for fotograf og lydmand og halv løn til producer samt til udgivelsen af videofilmen.

Desværre opfyldte den nyudnævnte museumsdirektør ikke den tidligere indgåede aftale. Da vi langt inde i manuskriptprocessen ikke længere havde mulighed for at standse projektet, kom Københavns Universitet således til at bære en ikke-budgetteret merudgift på 70.000 kr.

Når videofilmens minutpris kunne holdes så lavt som knap 7.500 kr., skyldes det bl.a., at researchperioden var meget kort p.g.a. mit forudgående kendskab til spritbådene generelt, og at der ikke var tale om nogen indviklet fremstillings- eller arbejdsproces eller mange nye fagudtryk, der skulle læres.

Tove Sørensen ved opvasken i køkkenet på Højkro, som hun har drevet siden 1954. Fot. Karsten Biering juni 2000.

I de samlede produktionsomkostninger er heller ikke indregnet dækningsbidrag til husleje, varme, el, vand, telefon og afskrivninger på apparatur m.v. således som private videoproducenter må gøre.

Afhængigt af opgavens sværhedsgrad (krav til research, komplet transkriberet interviewmateriale, parallel stillfotografering osv. til museums- og arkivbrug) og udgifterne til rejser og ophold vil minutprisen for vores videofilm ligge på 9.-12.000 kr. Heraf vil vi typisk have behov for ekstern finansiering af 40-60% af budgettet i tilfælde af, at der skal laves egentlige dokumentarprogrammer. Såfremt der kun skal foretages billedokumentation med registrering af råbånd og transskribering af interviews, vil udgifterne naturligvis blive betydeligt lavere, da man sparer arbejdstid til udarbejdelse af manuskript og redigering samt til publicering.

Efter afslutningen af videodokumentationen af Storebæltsoverfarten i 1999, påbegyndte vi en ny serie med temaet *småbutikker og -virksomheder, der har en lang tradition bag sig, men en uvis fremtid for sig*. Vi lagde ud med »Med spritbåden M/S Hansaline på Flensborg Fjord«, fortsatte med »Sonny's Auto. Et værksted på Amager« og producerede senest »Højkro. En familievirksomhed i Vestslesvig«.

Desværre har det vist sig særdeles vanskeligt fortsat at skaffe den nødvendige eksterne finansiering. Vi havde håbet på at kunne fortsætte den afprøvede model fra videodokumentationen af Storebæltsoverfarten, hvor Danmarks Færgemuseum i Nyborg ansøgte forskellige fonde og organisationer og fik gjort Velux Fonden interesseret i at medfinansiere projektet. Tilsvarende har vi som nævnt samarbejdet med Museet på Sønderborg Slot, hvorfra det økonomiske bidrag var ganske magert. Men endnu vanskeligere viste det sig at finansiere videofilmene om Sonny's Auto og Højkro. Vi har forsøgt at motivere Arbejdermuseet og Københavns Bymuseum til at gå ud og ansøge fonde og organisationer til et sådant projektsamarbejde mellem Københavns Universitet og de berørte museer – men uden held. Tønder Museum har vist sig meget interesseret, men har desværre p.t. ikke haft nogen mulighed for at gå økonomisk aktivt ind i videoprojektet om Højkro.

Selv har jeg fra Center for Arbejderkulturstudier ansøgt en lang række fonde og organisationer om tilskud – men hidtil desværre stort set forgæves. Der er utvivlsomt et stærkt stigende pres på de relevante fonde m.v., og visuel kulturel dokumentation falder ganske afgjort ikke centralt ind under fondenes formål eller de prioriterings- og udviklingsplaner, som mange fondsbestyrelser med respekt for sig selv og underlagt tidens trend nu har udformet. Hertil kommer, at der formentlig ikke er så megen faglig prestige eller personlig aura ved at beskæftige sig med det nutidige, nære og dagligdags som med det gamle, fjerne og ekceptionelle. Samtidig hersker der nok også en del usikkerhed rundt omkring blandt de kulturhistoriske museer og hos fondsbestyrelserne, hvorvidt de udvalgte temaer og konkrete virksomheder nu også er tilstrækkeligt betydningsfulde, karakteristiske eller repræsentative til at investere tid og penge i at dokumentere på video.

Det bliver spændende at vende tilbage til *Folk og Kultur* om f. eks. en halv snes år og fortælle, hvad der er sket – eller ikke sket – på området i den mellemliggende tid.

Noter:

1 Gudrun Gormsen: Referencegruppen for Nyere Tids Kulturhistorie. Danske Museer: særnummer maj 2000, s. 13. Jf. også den løbende debat i det svenske museumstidsskrift *Samtid & museer*, bl.a. Eva Silvén: *Mitt i samtiden*. *Samtid & museer* 3, 2000, s. 4-5. 2 Merete Ipsen: *Samfundsnytte, museumsnetværk og kvalitet*. *Danske Museer* 2, 2000, s. 5. 3 Gudrun Gormsen:

Hvad er dagsordenen – og hvem sætter den? Hvordan styrker vi nyere tids kulturhistorie på de kulturhistoriske museer? Danske Museer 1, 2000, s. 22. 4 Samme, s. 21. 5 Samme, s. 21. 6 Udførlige redegørelser om Storebæltsprojektet kan læses i: Karsten Biering: Før den sidste færgе. Traditioner er mange ting (Red. Else Marie Kofod og Eske K. Mathiesen). Festskrift til Iørn Piø. Foreningen Danmarks Folkeminder, København 1997, s. 298-302 samt i: Karsten Biering: Videodokumentation af Storebæltsoverfarten. Villum Kann Rasmussen Fonden & Velux Fonden af 1981. Årsskrift 1998, s. 59-65. 7 En grundig beskrivelse og evaluering er redigeret af Inge Adriansen, Finn Bredahl Jørgensen og Arne Aabenhus: Teglværksprojektet ved Flensborg Fjord – fra idé til virkeliggørelse. Gråsten 1986, 88 s. 8 Komplet fortegnelse over Karsten Bierings videoproduktioner i samarbejde med AV/ITV-afdelingen, Københavns Universitet: 1991: Teglværksfilmen. Fra Petersminde Teglværk, Sydfyn (21 min.) [Genudgivelse med ny indtaling af privat optaget stumfilm fra o. 1935]. 1993: Sten på sten. Murstensproduktion på Carl Matzens Teglværk, Egersund (32 min.). 1993: »Vi vil gerne slå et slag for vores fag!« (21 min.) [Om det murede byggeri]. 1994: Murværk. Det traditionelle teglstensbyggeri (35 min.). Udg. af Det faglige fællesudvalg for murer-, stenhugger- og stukkatorfaget. 1994: Cathrinesminde Teglværk 1732-1993. En fortælling om Teglværksegnen (29:30 min.). Produceret for Museet på Sønderborg Slot. 1994: Samme videofilm i tysk versionering. 1996: Kirke og kvadersten. Restaureringen i Nørhå, Thy (25:45 min.). 1997: ASA-THOR sejler med det farlige gods (43 min.). Færgerne på Storebælt nr. 1, produceret for Danmarks Færgemuseum. 1998: Den sidste sejlsd. Med M/F Dronning Ingrid fra Nyborg til Korsør (10 min.). Færgerne på Storebælt nr. 2, produceret for Danmarks Færgemuseum. 1998: Sikkerhed til søs. Den årlige øvelse på M/F Romsø (30 min.). Færgerne på Storebælt nr. 3, produceret for Danmarks Færgemuseum. 1998: Godsfærgen ASA-THOR sejler for sidste gang (14:30 min.). Færgerne på Storebælt nr. 4, produceret for Danmarks Færgemuseum. 1998: Med Intercity færgerne over Storebælt (48:50 min.). Færgerne på Storebælt nr. 5, produceret for Danmarks Færgemuseum. 1999: »Overfarten er indstillet!« Med M/F Arveprins Knud fra Knudshoved til Halskov (12 min.). Færgerne på Storebælt nr. 6, produceret for Danmarks Færgemuseum. 1999: Med Vognmandsruten over Storebælt (49 min.). Færgerne på Storebælt nr. 7, produceret for Danmarks Færgemuseum. 1999: Med spritbåden M/S Hansaline på Flensborg Fjord (53:40 min.). Produceret for Museet på Sønderborg Slot. 2000: Sonny's Auto. Et værksted på Amager (38 min.). 2001: Højkro. En familievirksomhed i Vestslesvig (under produktion).

Summary

Visual cultural documentation – or cultural history on video

The author contributes to the debate among the museums of cultural history, where the social developments of the past few decades have clearly increased the need to strengthen the museums' survey activities and documentation of contemporary history.

With the point of departure in the author's ten years' experience of professional video documentation – in cooperation with the AV/ITV department of the Faculty of the Humanities at the University of Copenhagen – of among other things the brick-making industry and bricklaying past and present, the ferry crossing over the Great Belt, a »booze boat« [i.e. a ferry taken in order to cross customs boundaries and buy cheap alcohol], a small garage and a country inn, the article discusses the specialist perspectives in using video as an alternative or supplement to more traditional ethnological/folkloristic field studies or documentary activities. While it is true that no objects, implements, products, archives, measurements or preservations of buildings and inventory come from a video documentation, we do get living pictures with synchronous, authentic sound and people talking about their lives, work and expectations for the future. If the museums only begin to take an interest in a phenomenon when it has disappeared, only the retrospective documentation remains, and the possibility of recording the living pictures and the sound of – for instance – people at work has thus definitively gone.

The author then describes the ongoing video documentation project recording smallish Danish firms and shops which have a long tradition behind them but an uncertain future ahead. A number of examples are mentioned and it is emphasized that many traditional Danish types of small business and shop are quite changing their character with changes of owners – especially in the old working-class areas of Copenhagen, where for example a Danish butcher's shop becomes a Chinese grill or shawarma house, a shoemaker's workshop becomes a Pakistani kiosk etc.

Finally there is a description of the typical process of producing video documentation of cultural history with a need for external funding of the costs that the University of Copenhagen cannot defray. The author calls for greater interest and understanding from private foundations in giving economic support to the documentation of present-day, close, everyday things rather than giving top priority to the old, the remote and the exceptional.